

Topartsaftale om bedre rammer for at modtage og integrere flygtninge

Regeringen og KL indgik den 18. marts 2016 topartsaftale om bedre rammer for at modtage og integrere flygtninge. Parterne er enige om at gennemføre tiltag indenfor følgende syv områder:

1. Styrkede muligheder for boligplacering
2. Bedre rammer for den kommunale integrationsindsats
3. Tidlig indsats
4. Styrket beskæftigelsesindsats
5. Øget brug af medbragte kompetencer
6. Erhvervsrettet danskuddannelse
7. Fokuseret finansiering

Med henblik på at vurdere de økonomiske konsekvenser for Københavns Kommune har Økonomiforvaltningen indhentet bemærkninger fra Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen, Børne- og Ungdomsforvaltningen, Socialforvaltningen og Teknik- og Miljøforvaltningen.

Nedenfor fremgår de tiltag, der vurderes at have betydning for Københavns Kommune. Såfremt de økonomiske konsekvenser af tiltagene allerede er kendte, fremgår de af nedenstående. Økonomiforvaltningen vil sammen med de øvrige forvaltninger løbende følge op på de økonomiske konsekvenser for Københavns Kommune, efterhånden som de forskellige tiltag præciseres.

Overordnede økonomiske rammer

I forlængelse af aftalen er regeringen og KL enige om at drøfte økonomien forbundet med flygtninge ifm. forhandlingerne om kommunernes økonomi for 2017 i juni 2016. Der foretages i den sammenhæng en vurdering af de økonomiske konsekvenser for kommunerne i 2016 af det stigende antal flygtninge og familiesammenførte.

Med overførselssagen 2015/16 er der bl.a. afsat finansiering til modtagelse af flygtninge i Københavns Kommune.

Parterne i overførselssagen har aftalt, at forvaltningerne i det videre skal have fokus på effektive processer og kun foretage den nødvendige koordinering af indsatser med henblik på at finde muligheder for at reducere det i aftalen afsatte beløb. Forvaltningerne skal aflevere en opgørelse herfor i forbindelse med halvårsregnskabet. Parterne er enige om, at der herudover skal ske en særskilt, årlig opfølgning på udgifterne til modtagelse af flygtninge i forbindelse med halvårsregnskabet, som forelægges for ØU, og at eventuelle sparede midler tilfalder kommunekassen.

08-04-2016

Sagsnr.
2016-0066177

Dokumentnr.
2016-0066177-1

Sagsbehandler
Maria Ruggiero
Max Nielsen

Center for Økonomi

Københavns Rådhus,
Rådhuspladsen 1
1599 København V

Telefon
2479 5230

E-mail
BS29@okf.kk.dk

EAN nummer
5798009800206

1. Styrkede muligheder for boligplacering

Små almene boliger målrettet flygtninge

Med aftalen afsættes i 2016 640 mio. kr. til et fast tilskud, svarende til 75 pct. af det kommunale grundkapitalindskud til nye almene boliger med en begrænset størrelse på 40 m² og en billig husleje. Hvis det lokalt vurderes hensigtsmæssigt, kan kommunerne opføre boligerne større. I så fald skal mindst halvdelen af boligerne være mindre end 55 m², og den enkelte kommune vil selv skulle finansiere de eventuelle merudgifter. Puljen fordeles med udgangspunkt i fordelingen af flygtninge mellem kommuner og med afsæt i den enkelte kommunes boligbehov. Kommunerne har fuld anvisningsret til boligerne, så de kan målrettes flygtninge.

Bemærkninger

Teknik- og Miljøforvaltningen bemærker, at udbetaling af puljemidlerne forudsætter, at Københavns Kommune afsætter grundkapital til medfinansiering af boligerne. Det forventes, at Københavns Kommune potentielt set kan modtage 12,6 mio. kr. (som minimum) af puljen på 640 mio. kr. baseret på andelen af kvotevisiterede flygtninge i 2016 (ca. 2 pct.). Når ressortministeriets konkrete vurdering af boligbehovet i Københavns Kommune foreligger, kan den samlede andel af puljemidlerne dog blive reguleret. Ligeledes kan uforbrugte puljemidler ansøges af Københavns Kommune samt andre kommuner med et stort boligbehov.

I overførselssagen blev det aftalt, at der afsættes 10,5 mio.kr. på finansposter i 2016 til grundkapitalmidler til etablering af nye almene boliger til flygtninge i et omfang på 8.250 m². Tilvejebringelsen af nye almene boliger skal ske ud fra 1 til 1 model, således at der bliver bygget ekstra almene boliger som en erstatning for de boliger, som flygtningene flytter ind i.

Økonomiforvaltningen bemærker, at de aftalte 75 pct. er beregnet på baggrund af et generelt rammebeløb for etablering af almene boliger i Danmark. I København er rammebeløbet for almene boliger højere. Det betyder, at tilskuddet svarer til ca. 61 pct. af de kommunale udgifter til grundkapital i Københavns Kommune.

Investeringspulje til midlertidig indkvartering

Der afsættes med aftalen en pulje på 150 mio. kr. til statslig medfinansiering af etablering af midlertidige boliger og ombygning af egnede tomme bygninger til flygtninge. Der forventes afløb for halvdelen af puljen i 2016. Formålet med puljen er at løse akut opståede behov for midlertidige boliger i kommuner, hvor flygtningestrømmen udgør et ekstraordinært pres i forhold til den eksisterende boligsituation. Med puljen forventes der at kunne etableres ca. 2.000 boliger og midlertidige opholdssteder.

Bemærkninger

Økonomiforvaltningen bemærker, at de nærmere kriterier for udmøntning endnu ikke er offentliggjort. Når kriterierne foreligger, vil Københavns Kommune søge om en andel af puljen, i det omfang det er relevant.

Refusion af udgifter til midlertidig indkvartering

Med aftalen ydes i 2016 og 2017 refusion på 50 pct. af kommunernes serviceudgifter til midlertidig indkvartering. Refusionen ydes inden for et loft på 2.000 kr. pr. måned pr. borger i midlertidig indkvartering, og hvor kommunen har udgifter til midlertidig indkvartering.

Bemærkninger

Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen vurderer, at initiativet vil betyde en refusionsindtægt på 0,8 mio. kr. i 2016 for Københavns Kommune. Med overførselssagen blev besluttet, at refusionsindtægten indgår som finansiering af udgifter til flygtninge. Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen bemærker, at effekten fremadrettet afhænger af, om kommunen fortsat modtager flygtninge samt hvornår den midlertidige indkvartering ophører. Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen bemærker, at refusionsindtægten afhænger af udgifterne til midlertidig indkvartering, som afhænger af omfanget af den midlertidige indkvartering.

Tiltag for smidiggørelse og udvidelse af mulighederne for boligplacering og almene bofællesskaber

Et ekstraordinært højt antal flygtninge kan forlænge den periode, hvor kommunerne har behov for at boligplacere flygtninge i midlertidig indkvartering. Med aftalen ændres Integrationsloven fra, at kommunen ”snarest muligt” skal finde en permanent bolig, til ”når det er muligt”. Samtidig tydeliggøres, at kommunerne ikke er forpligtede til at sætte opgaven med at finde permanente boliger til flygtninge over behovet for at finde boliger til andre borgere i kommunen med behov for hjælp hertil.

Med topartsaftalen lempes kravet til antallet til værelser i almene familieboligbofællesskaber, så flere boliger bliver egnede som bofællesskaber.

Bemærkninger

I overførselssagen blev det besluttet, at flygtninge, der vurderes udflytningsparate, maksimum skal bo 6 måneder i de midlertidige boliger på Ottiliavej. Samtidig er det aftalt, at forvaltningerne i samarbejde med de almene boligorganisationer skal udarbejde en plan for hurtig tilvejebringelse af boliger i den eksisterende boligmasse, som kan udlejes til flygtninge, herunder små ledige ældreboliger, som ikke skal

benyttes af ældre, og eksisterende større almene boliger som deleboliger for flygtninge. Den samlede pakke med konkrete forslag til tilvejebringelse af boliger til flygtninge og til etablering af nye almene boliger, herunder en opgørelse af de nødvendige planmæssige ændringer, skal forelægges BR senest i august 2016.

2. Bedre rammer for den kommunale integrationsindsats

Lempelse af krav til modtagelsesklasser

Klasseloftet for modtagelsesklasser hæves fra 12 til 15, hvis det vurderes at være pædagogisk forsvarligt (og op til 18 hvis overvejende samme sproglige baggrund), samt kravet om højst at spænde over tre klassetrin hæves til højst fem, hvis eleverne overvejende har samme sproglige- og læringsmæssige baggrunde. Endvidere ændres reglerne, så eleverne fremover inden for rammerne af holddannelsesreglerne og ud fra en vurdering af den enkelte elevs behov skal have alle eller en del af deres timer i modtagelsesklassen.

Bemærkninger

Børne- og Ungdomsforvaltningen vurderer de samlede udgifter til modtagelse af flygtninge på Børne- og Ungdomsforvaltningens område til 4,8 mio. kr. Med overførselssagen 15/16 er der afsat 4,8 mio. kr. i 2016 til at håndtere de ekstra udgifter til modtagelse af flygtninge indenfor Børne- og Ungdomsforvaltningens område.

Børne- og Ungdomsforvaltningen vurderer, at forhøjelse af klasseloftet i modtagelsesklasserne fra 12 til 15 elever pr. klasse medfører en reduktion af udgifterne på 200.000 kr. for 2016 i Københavns Kommune. Børne- og Ungdomsforvaltningen vurderer, at det er nødvendigt at fastholde klasseloftet på 12 elever pr. klasse af pædagogiske hensyn ift. at sikre tid, ressourcer og kompetencer til en god modtagelse af elever og forældre.

Mulighed for etablering af særligt undervisningstilbud som alternativ til modtagelsesklasser

Kommunerne får med aftalen mulighed for at etablere et særligt undervisningstilbud som alternativ til modtagelsesklasser. Ordningen indebærer, at kommunerne ikke skal leve op til krav om klasseloft, timetal, lærer kvalifikationer mv. Undervisningen skal stå mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen. Kommunalbestyrelsen skal opstille mål og rammer for undervisningstilbuddet, herunder om opfølgning på elevernes læring.

Bemærkninger

Børne- og Ungdomsforvaltningen arbejder på et forslag til en fleksibel modtagermodel for børn i skole og dagtilbud, som blev besluttet af Børne- og Ungdomsudvalget på mødet den 9. marts 2016. Modellen skal have fokus på det enkelte barns faglige og sociale mål og pro-

gression samt sikre mere differentierede tilbud til det enkelte barn, styrket faglig visitering, styrket og hurtig udslusning til almenområdet og kompetenceudvikling af medarbejder og ledere. Børne- og Ungdomsforvaltningen vurderer, at modellen ligger i tråd med formen på og brugen af modtagelsesklasser fastlagt i topartsaftalen.

Større fleksibilitet i forbindelse med sprogstimulering, til flygtningebørn uden for dagtilbud

Med aftalen får kommunerne i en midlertidig periode mulighed for selv at tilrettelægge rammerne for sprogstimuleringsindsatsen for nyttilkomne flygtningebørn, som ikke er optaget i dagtilbud på tidspunktet for sprogvurderingen. Det omfatter også det tidsmæssige omfang. Det vil skabe mere fleksibilitet for kommunerne, som i dag er forpligtet til at tilbyde 15/30 timer om ugen.

Bemærkninger

Børne- og Ungdomsforvaltningen arbejder på en model, hvor alle nyttilkomne børn indskrives i et pasningstilbud og får den fornødne sprogstimulering. I særlige tilfælde vil Børne- og Ungdomsforvaltningen benytte sig af den fleksibilitet, som ligger i topartsaftalen.

Forlænget periode for afklaring af behov for flygtnings døgnophold

Kommunernes afklaringsperiode i forbindelse med mulighed for at få refusion, når flygtninge anbringes på døgninstitution forlænges fra 12 til 24 måneder.

Bemærkninger

Socialforvaltningen vurderer, at initiativet kan få en positiv effekt for Københavns Kommune, da forlængelsen af afklaringsperioden giver mulighed for såvel som incitament til at afprøve mindre indgribende foranstaltninger først. I dag kan kommunen kun få fuld refusion til ophold på døgntilbud, hvis flygtninge hurtigt indkvarteres på tilbudene indenfor det første år. En udvidet frist til 24 måneder vil ifølge Socialforvaltningen fjerne incitamentet til at sende flest muligt på botilbud straks for at sikre finansieringen til opholdet.

3. Tidlig indsats

Tidlig afdækning og styrket informationsudveksling

Der skal i asylfasen ske en bedre og mere ensartet screening af flygtnings formelle og uformelle kompetencer. Overgivelsen af information fra asylfasen til kommunen skal samtidig forbedres.

Bemærkninger

Socialforvaltningen og Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen vurderer, at tiltaget vil gøre det lettere at afdække, hvilke behov flygtningene har inden ankomsten, og dermed sikre en bedre modtagelse af

flygtninge. Initiativet vil desuden betyde, at der fremadrettet er et bredere blik på flygtninges ressourcer, bl.a. ved også at se på deres fysiske og psykiske helbred. Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen bemærker desuden, at der allerede er sat en række initiativer i værk med henblik på at sikre en tidlig indsats over for flygtninge allerede i præ-kommune fasen. Der er bl.a. nedsat et beskæftigelsesteam bestående af fageksperter fra de involverede forvaltninger i kommunen (Socialforvaltningen, Børne- og Ungdomsforvaltningen, Sundheds- og Omsorgsforvaltningen og Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen), der hver uge mødes og drøfter visiteringer af konkrete flygtninge og dermed får skabt et grundlag for udarbejdelsen af den efterfølgende integrationsplan. Samtidig er der med overførselssagen givet midler til, at Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen efter en visitering hurtigst muligt kontakter asylcenteret og afholder 1-2 samtaler med flygtningen på asylcenteret. Samtalerne har bl.a. fokus på kompetenceafklaring for at sikre tidlig tilrettelæggelse og opstart af integrationsprogram samt på at opnå job eller virksomhedsplacering tidligt efter ankomsten.

4. Styrket beskæftigelsesindsats

Integrationstilskud til kommunerne

Med aftalen ydes et kontant bidrag til de kommuner, der får flygtninge i arbejde. Den enkelte kommune modtager et beløb på 25.000 kr. for hver ekstra flygtning, der kommer i udstøttet beskæftigelse i 2016 og 2017, som udbetales til kommunerne i henholdsvis 2017 og 2018. Den kommunale serviceramme løftes i de pågældende år svarende til det samlede udmøntede tilskud. Kommunerne kan således anvende midlerne til kommunale serviceudgifter.

Bemærkninger

Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen forventer ingen beskæftigelseseffekt i 2016 og derfor intet tilskud i 2017. Eventuel beskæftigelseseffekt i 2017 modtages i 2018. Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen vurderer, at Københavns Kommune kan forvente en årlig beskæftigelseseffekt af indsatsen på 15 pct. På den baggrund forventes et tilskud på 750.000 kr. i 2018.

Tidlig virksomhedsrettet indsats

Med aftalen skal kommunerne sigte efter at igangsætte den virksomhedsrettede indsats inden 2 uger. Kommunerne er forpligtede til at give en virksomhedsrettet indsats senest efter 1 måned. I løbet af det første år skal kommunerne tilbyde en kontinuerlig virksomhedsrettet indsats således, at der højst kan være 6 ugers pause mellem tilbudene. Formålet er, at nytilkomne tidligst muligt introduceres til en konkret arbejdsplads og, at der stilles krav om at den nytilkomne i videst muligt omfang opkvalificerer sig og arbejder for ydelsen. Der afsættes

25 mio. kr. i 2016 og 50 mio. kr. i 2017 til at styrke kommunernes virksomhedsrettede indsats.

Bemærkninger

Økonomiforvaltningen og Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen vurderer, at Københavns Kommune får DUT-kompensation som følge af de lovændringer, tiltaget medfører. Økonomiforvaltningen vurderer, at Københavns Kommune kan forvente at modtage ca. 2,5 mio. kr. af de afsatte midler, i og med DUT-nøglen fordeles på baggrund af befolkningsandele. Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen bemærker, at Københavns Kommune har en beskedent del af målgruppen, hvorfor fordelingsnøglen overkompenserer Københavns Kommune.

1,2 mio. kr. anvendes til den nye lovbestemte indsats. Med overførselssagen 2015/16 er det aftalt, at de resterende 1,3 mio. kr. indgår som finansiering af udgifter til flygtninge på Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningens område.

6. Erhvervsrettet danskuddannelse

Initiativer på danskuddannelsesområdet

I aftalen indgår en række initiativer, der skal styrke et erhvervsrettet fokus i danskuddannelsen for at understøtte en bedre integration på de danske arbejdspladser. Det gøres bl.a. ved oprettelsen af forløb med turbodansk, ved at pengene til danskuddannelse kan følge den enkelte og ved at integrere danskuddannelse i de virksomhedsrettede tilbud.

Bemærkninger

Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen vurderer, at initiativerne på danskuddannelsesområdet vil medføre øgede udgifter til danskundervisning. Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen bemærker, at de øgede udgifterne, som initiativet medfører, er budgetgaranterede, hvorfor udgifterne imødegås af øgede indtægter fra bloktilskud.

7. Fokuseret finansiering

Styrket resultattilskud

Med henblik på at fastholde et stærkt økonomisk incitament for kommunerne forhøjes resultattilskuddet til kommunerne ved at få nyttilkomne i beskæftigelse/uddannelse i de første tre år. Resultattilskuddet for bestået danskprøve nedjusteres samtidig. Tilskudsperioden for resultattilskuddet vedrørende beskæftigelse og uddannelse forlænges fra 3 til 5 år.

Bemærkninger

Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen vurderer, at der formodentlig vil ske en omlægning af tilskuddene, så kommunerne samlet

modtager samme beløb. Om Københavns Kommune vil have en økonomisk fordel, afhænger derfor af den nærmere udmøntning.

Forhøjelse af grundtilskud

Som følge af et højt antal nytilkomne flygtninge forhøjes grundtilskuddet for flygtninge og familiesammenførte til flygtninge med 50 pct. for 2017 og 2018. Herved vil en øget andel af finansieringen af kommunerne følge med den enkelte flygtning/familiesammenførte til flygtninge. Grundtilskuddet ydes fortsat i tre år. Regeringen og KL er derudover enige om at forhøje integrationstilskuddet på 200 mio. kr., som blev aftalt med økonomiaftalen for 2016, med 225 mio. kr. til i alt 425 mio. kr. i 2016.

Bemærkninger

Økonomiforvaltningen bemærker, at Københavns Kommune modtog 6,4 mio. kr. af kommunernes samlede tilskud på 200 mio. ved tildeling af integrationstilskuddet udmeldt med økonomiaftalen for 2016 (oktober 2015). Dette svarer til en andel på 3,2 pct. Tildeles forhøjelsen på 225 mio. kr. efter samme fordelingsnøgle, vurderer Økonomiforvaltningen, at Københavns Kommune vil modtage vil 7,2 mio. kr. i ekstra integrationstilskud i 2016. I overførselssagen blev det besluttet, at midlerne skal indgå som finansiering af udgifter til flygtninge.

Ved tildelingen af integrationstilskuddet i oktober 2015, blev tilskuddet fordelt efter oplysninger om de oprindelige kommunekvoter for 2015 og 2016 samt oplysninger om kommunernes grundtilskud for udlændinge omfattet af integrationsprogrammet i 2014. Der udestår afklaring af, om fordelingsnøglen for tilskuddet ændres som følge af reviderede kommunekvoter for 2016.

Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen bemærker, at effekten af ændringen i grundtilskuddet til Københavns Kommune er afhængig af, om Københavns Kommune fortsat vil modtage flygtninge de kommende år, samt hvornår der sker en familiesammenføring til de flygtninge, Københavns Kommune modtager i 2016/17.

Særtilskud

Regeringen har tilkendegivet, at der i 2017 forventes afsat midler til særtilskud til særligt vanskeligt stillede kommuner, hvor refusionsomlægningen på beskæftigelsesområdet og det stigende antal flygtninge kan indebære en belastning af disse kommuners økonomiske situation. Dette vil indgå i drøftelserne om kommunernes økonomi for 2017.

Bemærkninger

Økonomiforvaltningen bemærker, at fordelingen af en eventuel særtilskudspulje afhænger af de valgte kriterier.